

PLAZMINOGEN AKTIVATOR INHIBITOR 1 (PAI-1) KAO MOGUĆI CILJ DIJAGNOSTIČKIH I TERAPIJSKIH POSTUPAKA

Jelena Milenković¹, Edita Miljković², Katarina Milenković³, Novica Bojanović⁴

¹Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Institut za patofiziologiju, Niš, Srbija

²Klinika za hematologiju, Klinički centar Niš, Srbija

³Dom zdravlja Niš, Srbija

⁴Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Niš, Srbija

Kontakt: Jelena Milenković
Bulv. Zorana Đindžica 81, 18000 Niš, Srbija
E-mail: jelenaradovic982@gmail.com

Plazminogen aktivator inhibitor tip 1 (PAI-1) je glavni inhibitor tkivnog aktivatora plazminogena i urokinaznog tipa aktivatora plazminogena u krvi. Pored ključne regulatorne uloge u fibrinolizi, plazmin i njegovi aktivatori i inhibitori su odgovorni za procese prometa i remodelovanja ekstraćelijskog matriksa, ćelijsku atheziju i migraciju, tako da učestvuju u puno patofizioloških procesa, kao što su tromboza, fibroza, ateroskleroza, širenje kancera i drugih. Merenje ekspresije i nivoa PAI-1 se sugerira u proceni faktora rizika pojedinih bolesti. Takođe, PAI-1 se smatra mogućim terapijskim ciljem koji bi modifikovao razvoj i progresiju bolesti. Cilj ovog rada bio je da istakne značajna otkrića vezana za upotrebu PAI-1 u dijagnostici, proceni faktora rizika i patogenetskom tretmanu različitih bolesti.

Acta Medica Medianae 2018;57(2):106-112.

Ključne reči: sistem plasminogena, ekstraćelijski matriks, fibrogeneza, metastaza kancera